



OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ  
Etapa locală, 23 ianuarie 2016  
Clasa a XII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Eseul sau răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.
- Timp de lucru: 3 ore.
- Total: 120 de puncte

Citește cu atenție textele/fragmentele de mai jos:

<p><b>A.</b> <i>La vreo Dunăre turcească, Pe șes veșted, cu tutun, La mijloc de Rău și Bun Pân' la cer frângându-și treapta,</i></p> <p><i>Trebuie să înflorească: Alba, Dreapta Isarlâk!</i></p> <p><i>Ruptă din coastă de soare! Cu glas galeș, de unsoare, Ce te-ajunge-așa de lin Când un sfânt de muezin Fâlfaie, înalt, o rugă Pe fuișor, la ziua-în fugă...</i> *</p> <p><i>- Isarlâk, inima mea, Dată în alb, ca o raia Într-o zi cu var și ciură, Cuib de piatră și legumă - Raiul meu, rămâi așa!</i></p> <p><i>Fii un târg temut, hilar Și balcan - peninsular...</i></p> <p><i>La fundul mării de aer Toarce gâtul, ca un caer, În patrusprezece furci, La raiele;</i></p> <p><i>rar, la turci! Beată, într-un singur vin: Hazul Hogii Nastratin</i> *</p> <p><i>Colo, cu doniți în spate, Asinii de la cetate, Gâzii, printre fete mari, Simigii și gogoșari, Guri cască când Nastratin</i></p>	<p><b>B.</b> <i>Braga bun! Susan! Șerbeturi! Ia rahatul cu fistic! Sarailia dă dăn care mierea curge pic cu pic! Zahăr candel și smochine, la un ban o mână plină! Hei, efendi (...) Faci un chef? Îmi iau daireaua și îți cânt: pa, vu, ga, di. Giurgiu! Tu, ciupercărie care crești pă bălegar Unde putregaiul, smârcul port lumini și aur rar, Unde gâturi de moschee să lungesc spre cornul lunii Răsucindu-se pă turlă dă biserici; unde brunii Turci bat palma la negoțuri cu moldavii cei balai Pă batali cu coade groase sulimanuri dând, și strai. Tu ești undeva în mine, raia dulce, asudată, Te-am văzut poate cu ochii cei ai numelui de fată Care mama îl purtase: să chemase Badislav... Turci, bulgari, tătari în mine vărs vârtute și narav. Pă la ceasul dimineții lapte acru, bulzi de unt Duc olteni în cobilițe, iar armeni dăn Trapezunt Au adus în piață vase dă aramă ciocănite. Icre moi în blide unse pă tarabe sunt lățite. Clopotele dă biserici ortodoxe bat în dungă, Să deschide, să închide băierele dă la pungă La zaraful în dugheană, und-pă taleri dă balanțe Lei, pistoli, țechini, carboave odihnesc printre fitanțe. Întreita ceată cari eu cu ea vă plictisii În tot cântul dinainte: palicarii fisticii, Hoții strâmbi ai lui Iaurta, faraonii lui Zotalis, Să-ndesa pân ulicioare, trecea greu, căci matahali-s Printre murii dă paiantă zugrăvită roz, azur.</i></p> <p><i>Nori suciți ca acadele să-nșurub pă ceriul pur...</i></p> <p>(Mircea Cărtărescu, <b>Levantul</b> - Fragment din Cântul al IX-lea)</p>
--	---



*La jar alb topește in,*

*Vinde-în leasă de copoi  
Căței iuți de usturoi,  
Joacă, și-în cazane sună  
Când cadâna curge-în Lună.*

\*

*Deschideți-vă, porți mari!  
Marfă-aduc, pe doi măgari,  
Ca să vând acelor case  
Pulberi, de pe lună rase,  
Și-alte poleieli frumoase;  
Pietre ca apa de grele,  
Ce fireturi, ce inele,  
Opinci pentru hagealâk*

*- Deschide-te, Isarlâk!*

*Să-ți fiu printre foi un mugur  
S-aud multe, să mă bucur*

*La răstimpuri, când Kemal  
Pe Bosfor, la celalt mal,  
Din zecime, în zecime,  
Taie-în Asia grecime;*

*Când noi, a Turchiei floare,  
Într-o slavă stătătoare*

*Dăm cu sâc  
Din Isarlâk!*

(Ion Barbu, *Isarlâk*)

### Dicționar explicativ

**Isarlâk** – cetate imaginară (Hisarlik – localitate în Turcia, în care se presupune că se află ruinele cetății Troia; în poezia lui Ion Barbu acest spațiu a fost asociat cu orașul Giurgiu);

**cadână** – turcoaică; femeie din haremurile turcești;

**muezin** – preot musulman, care anunță ora rugăciunii;

**fuișor** – foișor; pridvor; balcon ridicat pe patru stâlpi, de regulă lângă poarta locuinței ori a cetății, din care erau supravegheate împrejurimile;

**hagealâk** – pelerinaj religios; călătorie a musulmanilor spre locuri sacre;

**raiele (raia-raiale)** – teritorii aflate sub ocupație turcească; teritorii care plătesc tribut turcilor, așa cum erau Țările Române;

**sarailie** - prăjitură făcută din foi de plăcintă rulate, cu umplutură de nuci, de alune, de migdale, îmbibată cu sirop de zahăr sau cu miere;

**dairea** - instrument muzical popular oriental de percuție, asemănător cu tamburina;

**batali** – berbeci;

**suliman, sulimanuri** - (Înv. și pop.) fard; sulimeneală.



**Subiectul I**

**30 de puncte**

Prezintă comparativ imaginea cetății *îmbătate de umorul* lui Nastratin Hogeia cu cea din poemul lui Cărtărescu, având în vedere tema, motivele tematice și elemente de viziune poetică în cele două texte. **6 puncte**

2. Explică semnificația versurilor *Pân' la cer frângându-și treapta și Nori suciți ca acadele să-nșurub pă ceriul pur...* **6 puncte**

3. Interpretează metafora *slavă stătătoare*, care sintetizează sensul trăirii balcanice în poezia lui Barbu, punând-o în relație cu imagini metaforice asemănătoare din cel de al doilea text. **6 puncte**

4. Analizează expresivitatea textelor poetice, la nivelul lexico-semantic (elemente de câmp semantic, registre lingvistice) și stilistic (figuri de stil/ procedee artistice). **6 puncte**

5. Demonstrează caracterul parodic al celui de al doilea text. **6 puncte**

**Subiectul al II-lea**

**30 de puncte**

Redactează un text, de 150-300 de cuvinte, care să conțină fragmente dintr-un jurnal de călătorie în cetatea Isarlâk, având în vedere următoarea afirmație a lui Eugen Simion: *...călătorind, diaristul schimbă ceva în scenariul său (cedează inițiativa obiectului din afară, se supune regulii varietății și devine în chip fatal cronicarul circumstanțelor), dar nu schimbă totul [...], eul nu-i deloc absent din jurnal; lângă cronică exteriorității există, e drept, mai discret, și o cronică a interiorității.*

**Subiectul al III-lea**

**30 de puncte**

Scrie un eseu nestructurat, de 600 - 900 de cuvinte, despre cele mai frecvente **toposuri culturale/literare** pe care le-ai întâlnit în lecturile tale. În eseu tău, vei valorifica atât ambele texte suport, cât și experiența culturală.

**Notă!** În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 3 argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

**Redactare**

**30 de puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 900 de cuvinte.

Pentru redactarea întregii lucrări vei primi 30 de puncte (*organizarea ideilor în scris* – 6 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte* – 2 puncte).



**OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**

**Etapa locală, 23 ianuarie 2016**

**clasa a XII-a**

**Barem de corectare și de notare**

**ATENȚIE!**

**Lucrările care conțin eseuri cu titlu și/sau moto vor fi notate cu 0 puncte, autorii acestora fiind descalificați.**

**Subiectul I (30 de puncte)**

1. Prezentarea comparativă a imaginii cetății *îmbătate de umorul* lui Nastratin Hogeia cu cea din poemul lui Cărtărescu, având în vedere tema, motivele tematice și elemente de viziune poetică în cele două texte. **6 puncte**  
Explicarea clară și nuanțată: 6 p.; /Explicare ezitantă, schematicism: 3 p./Explicație nepotrivită, în dezacord cu mesajul textului: 1 p.

2. Explicarea semnificației versurilor *Pân' la cer frângându-și treapta* și *Nori suciți ca acadele să-nșurub pă ceriul pur...* **6 puncte**

Explicarea clară și nuanțată: 6 p.; /Explicare ezitantă, schematicism: 3 p./Explicație nepotrivită, în dezacord cu mesajul textului: 1 p.

3. Interpretarea metaforei *slavă stătătoare*, în relație cu imagini metaforice asemănătoare din cel de al doilea text.

**6 puncte**

Interpretare clară și nuanțată: 6 p.; /Interpretare ezitantă, schematicism: 3 p./Interpretare nepotrivită, în dezacord cu mesajul textului: 1 p.

4. Analiza expresivității textelor poetice, la nivelul lexico-semantic (elemente de câmp semantic, registre lingvistice) și stilistic (figuri de stil/ procedee artistice). **6 puncte**

Analiză clară și nuanțată: 6 p.; /Analiză ezitantă, schematicism: 3 p./Analiză nepotrivită, în dezacord cu mesajul textului: 1 p.

5. Demonstrarea caracterului parodic al celui de al doilea text. **6 puncte**

Comentariu clar, care pune în evidență caracterului parodic al celui de al doilea text: 6 p.; / Comentariu clar, dar incomplet, fără surprinderea caracterului parodic al celui de al doilea text: 3 p./ Comentariu ezitant, schematic: 1 p.

**Subiectul al II-lea (30 de puncte)**

Respectarea convențiilor unui jurnal de călătorie (scrierea la persoana I, indicarea datei, a locului, marcarea simultaneității evenimentului cu scriitura, autenticitatea perspectivei): 12 p.(3 p. + 3 p. + 3 p.);

Prezentarea imaginii cetății Isarlâk: 6 p.

Dezvoltarea unei reflecții pe tema experienței vizitei și a impresiilor/emoțiilor/sentimentelor stârnite de aceasta: 6 p.; explicare ezitantă: 3 p.; încercare de explicare: 1 p.

Respectarea numărului de cuvinte: 2 p.

Originalitatea viziunii/a abordării cerinței: 4 p.

**Subiectul al III-lea (30 de puncte)**

• Formularea tezei / a punctului de vedere cu privire la tema propusă (*formularea tezei / a punctului de vedere cu privire la temă; logica ideilor / a premiselor demersului; enunțarea clară a problematicii eseului; capacitatea de sinteză și de abstractizare*: 6 p.; *încercare de formulare a tezei / a punctului de vedere cu privire la temă; imperfecțiuni în enunțarea problematicii eseului; încercări de sinteză și de abstractizare*: 4 p.; *încercarea de formulare a unui punct de vedere, dar nerelevant în raport cu tema propusă*: 2 p.) **6 puncte**

• Formularea și dezvoltarea a trei argumente în sprijinul ideii enunțate în premisă, ilustrate prin exemplificări din textele suport și din experiența culturală (*formularea corectă / nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; demers logic / corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare pertinentă*: câte 6 p. pentru fiecare argument (6 p. + 6 p. + 6 p.): 18 p.; *formularea parțial corectă / adecvată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare incompletă*: câte 3 p.



pentru fiecare argument (3 p. + 3 p. + 3 p. + 3 p.): 12 p.; *încercare de formulare a argumentelor și de susținere a acestora, prin referire la textele suport și din experiența culturală*: câte 1 p. (1 p. + 1 p. + 1 p. + 1 p.): 4 p. **18 de puncte**

- *Concluzia / sinteza: concluzie care nuanțează ipoteza, logic impusă de argumentele formulate; viabilitatea demersului argumentativ; capacitate de sinteză și de persuasiune*: 6 p.; *concluzie pertinentă, convergentă cu demersul argumentativ, dar fără nuanțare a ipotezei, lipsită de dimensiune persuasivă*: 3 p.; *încercare de formulare a concluziei*: 1 p. **6 puncte**

**Redactare – 30 de puncte**

**Organizarea ideilor în scris.**

**6 puncte**

· *adecvarea răspunsurilor la verbele de comandă din cerințe – 1 p. – sb. I; text clar organizat, coerent, succesiune logică a ideilor, construcția paragrafelor subliniază ideile – 2 p. (1 p. – sb. al II-lea + 1 p. – sb. al III-lea); existența celor trei părți componente – introducere / ipoteză, cuprins / argumentație, încheiere / concluzie – 3 p. (1 p. + 1 p. + 1 p. = 3 p. – sb. al III-lea);*

**Abilități de analiză, de interpretarea și de argumentare.**

**6 puncte**

· *relația adecvată idee-argument 3 p.; argumente convingătoare, personale, utilizarea unui suport critic în manieră ponderată, relevantă – 4 p.; abilități de interpretare*: 3 p.; **6 puncte**

· *relația idee-argument este fragmentată 1 p.; argumentele sunt schematice, secvențiale, inconsistente – 1 p.; inserarea unor citate critice nerelevante, necomentate – 1 p.; elemente de interpretare lipsite de pertință – 1 p.*; **4 puncte**

· *afirmații nesustținute prin argumente; idei irelevante, schematism, inserarea citatelor nerelevante, necomentate*: **1 punct**

**Utilizarea limbii literare.** (*Stil și vocabular adecvate conținuturilor eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată*: 6 p.; *stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor*: 3 p.; *vocabular restrâns, monoton sau vocabular prețios, folosirea excesivă a neologismelor, folosirea jargonului critic fără justificare*: 1 p.) **6 puncte**

**Ortografia.** (0-1 erori: 4 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **4 puncte**

**Punctuația.** (0-1 erori: 4 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **4 puncte**

**Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea** (1 p. + 1 p.) **2 puncte**

**Respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte** **2 puncte**

**Notă! Inserarea de citate critice necomentate, nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.**

**NOTĂ ! Nu se acordă fracțiuni de punct.**